

Social return Jonge werklozen inzetten bij een bouwproject is verplicht, maar in de praktijk lastig

‘Laat ze eerst leren op tijd te komen’

Bedrijven die opdrachten aannemen van de gemeente Amsterdam, verplichten zich tegelijk om werklozen of jongeren aan werk te helpen, als tegenprestatie voor de stad. Maar bouwbedrijven kunnen niet altijd even goed uit de voeten met deze ‘social return’.

BART VAN ZOELLEN

‘H et is lief bedacht,’ erkent architect André van Stigt. Toch is hij niet erg enthousiast over de manier waarop de gemeente Amsterdam met ‘social return’ werkloze jongeren en andere mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt aan werk probeert te helpen. “Het blijft een soort verplichte winkelnering.”

Een moeete, kortom. “Als je bouwt voor de stad Amsterdam, moet je tot vijf procent van het werk door werkloze jongeren laten doen. Maar hoe gaat het in de praktijk bij een aanbesteding? Eén van bijvoorbeeld zes bedrijven krijgt de opdracht. Pas dan gaan ze nadenken over de invulling.”

En dan lopen ze veelal ook nog stuk op de eisen die de gemeente stelt. De jongeren die de Dienst Werk en Inkomen (DWI) aandraagt, blijken bijvoorbeeld niet geschikt. Of de periode waarin op roc’s het schooljaar of een stage begint blijkt in de verste verte niet synchroon te lopen met het begin van een bouwproject. “Als de leerlingen dan instromen is het werk bijvoorbeeld al voor driekwart gedaan.”

Verder is het eigenlijk niet de bedoeling dat bouwbedrijven komen aanzetten met jongeren van buiten de stad. Uiteindelijk hoopt de gemeente

met social return de uitgaven aan bijstandsuitkeringen terug te dringen, maar dan moeten het wel Amsterdammers zijn die werk vinden.

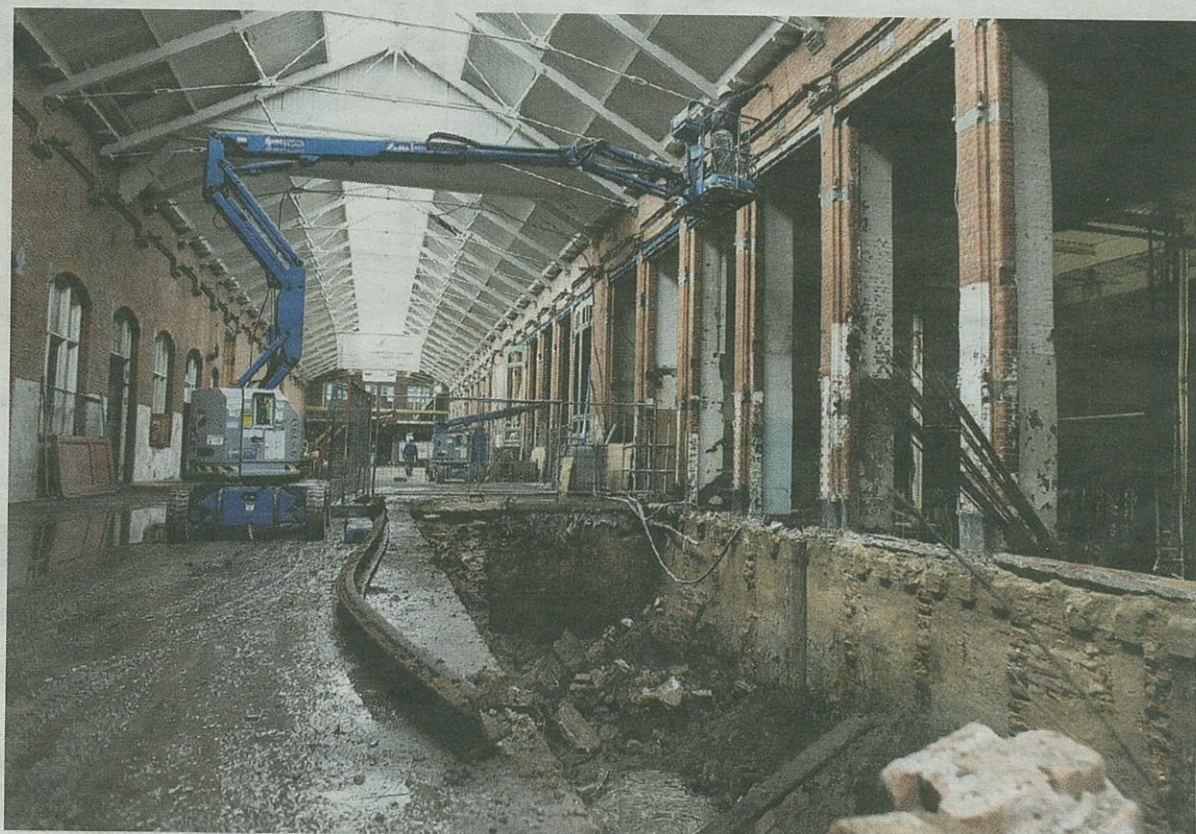
“Dat dilemma herken ik,” zegt een woordvoerder van Bouwend Nederland. “Van oudsher zijn in de stad nou eenmaal niet enorm veel jongeren te vinden die om zeven uur op een bouwplaats willen staan. En bedrijven werken overal en nemen jongeren mee uit andere gemeenten. Daar moet je als gemeente flexibel mee omgaan.”

“Een probleem is dat de social return nu ook wel op het slechtste

‘We moeten personeel ontslaan en krijgen ongeschoolde jongeren’

moment komt, door de crisis. Als je net eigen personeel moet ontslaan, zit je daar niet op te wachten. Er wordt ook vaak te makkelijk gedacht over de mogelijkheid om ongeschoolde jongeren naar de bouw te sturen, omdat die laagdrempelig zou zijn. Terwijl het nu echt gaat om hoogwaardig werk met goed opgeleid personeel.”

Maar Bouwend Nederland ziet ook veel verbetering in de manier waarop

De restauratie van De Hallen, de tramremise in West, is ook een project waarbij werkloze jongeren worden ingezet. FOTO RINK HOF

Amsterdam social return afspreekt. “Over het algemeen lukt het wel.”

Dat komt ook door de ommezwaai die in Amsterdam sinds 2011 is gemaakt met social return. Daarvoor stond het legen van de kaartenbak van de Dienst Werk en Inkomen voorop. Daar moest werk voor gevonden worden en bedrijven moesten daarvoor zorgen. “Dat ging zo van: ‘Hier heb je iemand, geef hem een baan.’ Maar zo

is het natuurlijk niet te doen, zeker niet in crisistijd,” blikt wethouder André van Es (Werk en Inkomen) terug.

De cijfers spreken wat dat betreft boekdelen: In 2010 werd slechts een zesde, zestien procent, van de met het bedrijfsleven afgesproken werkplekken ingevuld. Veel van de belemmeringen worden door het Stedelijk bureau social return ook wel herkend. “Dat zien we als iets van het verleden en daar willen we van af,” zegt manager Giancarlo Carboni.

Door de onorthodoxe, nieuwe aanpak (zie kader) die de gemeente sinds 2011 hanteert, is die opbrengst snel verbeterd. Het werkt ook flexibeler doordat de tegenprestaties sterk kunnen variëren. Het Stedelijk bureau social return berekent de economische waarde voor de stad en stelt vast hoeveel bedrijven daaraan moeten doen.

Maar architect André van Stigt zou liever een andere methode naar voren schuiven. Hij heeft hoge verwachtingen van de 1250 vierkante meter grote ambachtenhal in de momenteel mede op zijn initiatief gerestaureerde

tramremise De Hallen in West. Laat jongeren en werklozen daar nou langdurig op dezelfde plek een vak leren, vindt hij. En dan niet met vijf leerwerkplekken op een totaal van honderd werknemers, maar in een meester-gezelsysteem van vier leerlingen per vakman. “Zoals we bij de Muiderkerk hebben gedaan, voor honderd procent door leerlingen.”

Bij De Hallen kan ook een keten ontstaan die werk binnen bereik brengt voor langjarig werklozen of verslaafden van De Herstelling of Jellinek, voorspellen Van Stigt en zijn partner Jet van den Heuvel. “Laat ze eerst leren op tijd te komen. Dan leren ze een fiets repareren bij de fietsenstalling van De Hallen. En daarna is hun interesse misschien gewekt om een ambacht te leren,” zegt Van den Heuvel.

Ze voorzien dat daar in Amsterdam behoefte aan zal blijven omdat de restauratie van het vele cultureel erfgoed nooit af komt, terwijl er door de vergrijzing en de pensionering van vakmensen een schreeuwend tekort aan ambachtslieden zal ontstaan. Van Stigt: “Jan Schaefer zei het al: het werk ligt op straat.”

Honderden uitkeringen minder

Social return 2.0 noemen ze het. Het Stedelijk bureau social return, een klein team van DWI-ambtenaren, zoekt sinds 2011 actief met bedrijven naar de beste manier om iets terug te doen voor de stad. “We kijken dus ook waar de bedrijven behoefte aan hebben,” zegt manager Giancarlo Carboni.

En dan gaat het niet per se om werk; het kunnen ook stageplaatsen zijn of opleidingen. Of zelfs heel andere tegenprestaties die Amsterdammers ten goede komen, zoals stages voor scholieren, trainingen in budgetbeheer voor mbo’ers en cursussen voor startende ondernemers.

De resultaten van de nieuwe aanpak zijn bemoedigend. In totaal heeft

uitkeringen uit te betalen, waarvan 296 bijstandsuitkeringen.

Gisteren sloot wethouder André van Es (Werk en Inkomen) een convenant met de wegenbouwvak van aannemer BAM. Voor de komende twee jaar worden door de gemeente aangedragen kandidaten twaalf maanden door BAM betaald opgeleid en begeleid met de bedoeling ze daarna door te laten stromen naar een reguliere baan.

BAM is goed te spreken over de Amsterdamse aanpak, die volgens directeur Wegen regio Noord-West Walter Steltenpool administratieve lasten scheelt. Het moment is ongelukkig, omdat bij BAM dit jaar nog ontslagen zijn gevallen. “Het is best even iets

Ditmeijers'

designers in communicatie

ZZP-ERS MET MOOIE STEM

per direct 2 – 6 dagdelen per week (morgen, middag of avond)

als SENIOR Marketeer voor gekwalificeerd telefoonwerk

m/v's met brede algemene kennis alle leeftijden, werktijden in overleg

BEGIN HET NAJAAR GOED MET DITMEIJERS'

Wij zoeken nieuwe collega's die ons telefoon-team willen versterken. Voor bedrijven van naam voeren onze teams topgesprekken. Doelgericht en respectvol. Om sales en onderzoek voor onze klanten te versterken. **MET PASSIE SCOREN IS ONZE KRACHT**

Wij zijn een Amsterdams bureau met visie en lef. Bijna 25 jaar actief in salesgedreven telefoonwerk. In een fraaie omgeving: Pakhuis Koningin Emma a/h IJ.

Slim. Snel. Enthousiast. Computer expertise. Woonplaats Amsterdam.

Bel dan met Sandy of Valerie voor 'n persoonlijke kennismaking t: 020 5352150

Ditmeijers' TELEMARKETING B.V. - Ditmeijers' RESEARCH² B.V. www.ditmeijer.nl